

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

469

Vragen van het lid **Van Raan** (PvdD) aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *de onafhankelijkheid van Yvon Jaspers* (ingezonden 19 september 2018).

Antwoord van Minister **Slob** (Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media) (ontvangen 31 oktober 2018).

Vraag 1

Kent u het bericht «Hoe onafhankelijk is Yvon Jaspers»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kent u het bericht «Yvon Jaspers dreigde tiende seizoen Boer zoekt Vrouw niet te maken»?²

Antwoord 2

Ja.

Vraag 3

Kent u het bericht «KRO-NRCV scherpt richtlijnen schnabbels aan»?³

Antwoord 3

Ja.

Vraag 4, 5, 6, 7 en 8

Is het waar dat Yvon Jaspers voor een onbekend bedrag diensten verricht voor het bedrijf For Farmers dat een dominante positie inneemt in de agro- en vee-industrie? Zo ja, deelt u de mening dat openbaar zou moeten zijn welk bedrag met deze werkzaamheden gemoeid is in het kader van de beoordeling van de journalistieke onafhankelijkheid?

¹ https://www.trouw.nl/home/hoef-onafhankelijk-is-yvon-jaspers--a2edb5dd/?_sp=84e1780d-4835-479d-bcfc-c1002a75dbe5.1537190670508

² <https://www.nu.nl/media/5455943/yvon-jaspers-dreigde-tiende-seizoen-boer-zoekt-vrouw-niet-maken.html?redirect=1>

³ <https://www.ad.nl/binnenland/kro-ncrv-scherpt-richtlijnen-schnabbels-aan~a47050a1/>

Is het waar dat Yvon Jaspers in de docuserie «Onze boerderij» kritiek heeft geuit op overheidsingrijpen bij een zakenrelatie van Jaspers? Zo ja, hoe beoordeelt u dat feit in relatie tot de journalistieke onafhankelijkheid en het feit dat de publieke omroep niet dienstbaar mag zijn aan commerciële belangen van derden?

Is het waar dat Jaspers optreedt in commercials voor de Farm & Countryfair? Komt deze commerciële activiteit ook voor in de docuserie «Onze boerderij»? Deelt u de mening dat een onderzoek van het Commissariaat voor de Media naar commerciële banden tussen For Farmers, de Farm & Countryfair en Yvon Jaspers en ongewenste beïnvloeding wenselijk zou zijn, vooral ook gelet op het gebrek aan transparantie over de hoogte van de betalingen die voor schnabbels gedaan worden en de mate van beïnvloeding die daaruit voort zou kunnen komen?

Hoe beoordeelt u de commerciële activiteiten van Yvon Jaspers in relatie tot de richtlijn van KRO-NRCV die schnabbels en daarmee samenhangende beïnvloeding aan banden moet leggen?

Antwoorden op 4, 5, 6, 7 en 8

Transparantie en verantwoording van publieke omroepen naar het publiek en de samenleving zijn van groot belang. Naar aanleiding van de recente berichten in de media over de nevenfunctie van de betreffende presentatrice onderzoekt het Commissariaat voor de Media (hierna: het Commissariaat) de afspraken met deze presentatrice ten aanzien van beide programma's. Het Commissariaat verricht dit onderzoek mede op grond van de artikelen 2.142a en 2.178 Mediawet, zoals uitgewerkt in de beleidsregels governance en interne beheersing van het Commissariaat, en artikel 2.141 (dienstbaarheid), zoals nader toegelicht in de Praktijkhandreiking Dienstbaarheidsverbod⁴ van het Commissariaat. Er kan niet worden vooruitgelopen op de uitkomsten van dit onderzoek. Zodra de uitkomsten van dit onderzoek gereed zijn, zal ik uw Kamer hierover informeren.

Vraag 9

Kent u het artikel «Ontsnapt aan de Balkenendenorm»⁵ en deelt u de mening dat presentatoren bij de publieke omroep volledig inzicht zouden moeten geven in hun commerciële neveninkomsten voor zover die de Balkenendenorm te boven gaan? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe wilt u dit bewerkstelligen?

Antwoord 9

Ja, ik ben bekend met het genoemde artikel.

Het Beloningskader Presentatoren in de Publieke Omroep (BPPO) bevat de regeling voor die presentatoren en vergelijkbare functies binnen de publieke omroep waarvan duidelijk is dat hun honorering in hoge mate wordt bepaald door marktwerking. Het BPPO ziet op alle (neven)inkomsten die een presentator, direct of indirect, verwerft met werkzaamheden bij de publieke omroep. Commerciële (neven)inkomsten vallen nadrukkelijk niet onder deze regeling. Evenals de Wet Normering Topinkomens (WNT) heeft het BPPO uitsluitend als doel om bovenmatige beloningen en ontslagvergoedingen van presentatoren binnen de publieke omroepen tegen te gaan.

Vrouw 10

Hoe beoordeelt u de invloed van Yvon Jaspers op het programmabeleid, wanneer zij eisen stelt aan het uitzenden van «Onze boerderij» in relatie tot «Boer zoekt Vrouw».

Antwoord 10

Publieke omroepen bepalen zelf hun programmabeleid en de inhoud en vorm van hun media-aanbod. Het is niet aan mij als Minister om een oordeel te geven over de invloed van presentatoren of programmamakers in dienst van een publieke omroep op het programmabeleid van een publieke omroep. De Grondwet en de Mediawet 2008 garanderen immers de vrijheid van meningsuiting en de afwezigheid van censuur.

⁴ Zie: <http://www.cvdm.nl/wp-content/uploads/2018/07/Praktijkhandreiking-Dienstbaarheidsverbod.pdf>

⁵ <https://www.nrc.nl/nieuws/2009/07/18/ontsnapt-aan-de-balkenendenorm-11756720-a1247003>

Vraag 11

Hoe wilt u voorkomen dat commerciële belangen op deze wijze van invloed zouden kunnen zijn op de programmering van de publieke omroep?

Antwoord 11

De onafhankelijkheid van het media-aanbod van de publieke omroep van onder andere commerciële invloeden is van groot belang. Daarom zijn er hierover ook diverse regels en afspraken gemaakt om dit te waarborgen. In eerste instantie is het de verantwoordelijkheid van het bestuur van de betreffende publieke omroep om vast te leggen wanneer sprake is van belangenverstremming en hoe hiermee wordt omgegaan. Het Commissariaat houdt toezicht op de naleving van de bepalingen uit de Mediawet ten aanzien van het dienstbaarheidsverbod, governance en interne beheersing. In de beleidsregels governance en interne beheersing⁶ geeft het Commissariaat aan dat publieke omroepen transparant moeten zijn over mogelijke belangenverstremming.

Verder hebben de publieke omroepen zich te houden aan de Governancecode Publieke Omroep 2018.⁷ Daarin staan regels over integer handelen zoals hoe de besluitvorming door het bestuur van een landelijke publieke omroep over belangenverstremming in de dagelijkse praktijk plaatsvindt en hoe stakeholders moeten worden geïnformeerd.⁸

Vraag 12

Deelt u de mening dat na het gedwongen vertrek van Fons de Poel (KRO-NCRV) wegens diens commerciële banden met ABN AMRO in relatie tot zijn journalistieke functie, in onderhavige casus niet met twee maten gemeten zou mogen worden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 12

In algemene zin ben ik van mening dat publieke omroepen vanuit hun maatschappelijke rol onafhankelijk en transparant moeten handelen. Maar de publieke omroepen gaan – zoals ik in antwoord op vraag 10 ook al geschreven heb – nadrukkelijk zelf over hun programmabeleid en de aanstelling van hun personeel. Daar ga ik als Minister niet over. Bovendien wordt onderhavige casus momenteel door het Commissariaat onderzocht, zoals ik in antwoord op de vragen 4 tot en met 8 hierboven heb aangegeven.

Vraag 13

Deelt u de mening dat volledige transparantie noodzakelijk is op elk terrein waar publieke omroep en commerciële belangen elkaar (kunnen) raken? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke wijze wilt u die transparantie in deze kwestie waarborgen?

Antwoord vraag 13

Zie mijn antwoord op vraag 11.

⁶ Stcrt. 2017, 57731.

⁷ Deze gedragscode is door de NPO bij wijze van zelfregulering opgesteld. Deze is hier terug te vinden: <https://pers.npo.nl/download/497433/governancecodepubliekeomroep2018.pdf>

⁸ Op de naleving wordt toegezien door Commissie Integriteit Publieke Omroep (CIPO). De commissie is door de door de Raad van Bestuur van de NPO ingesteld om te stimuleren dat de landelijke publieke omroepen, en ook de NPO zelf, de Governancecode Publieke Omroep 2018 naleven. Zie ook: <https://www.npointegriteit.nl>